

Дослідження методів виявлення спільних вподобань користувачів

Автор: Метелиця Марія Андріївна

Науковий керівник: Кухарев Сергій Олександрович

Актуальність

- Зростання кількості Інформації
- Зростання кількості користувачів
- Розвиток соціальних мереж
- Комерціалізація інновацій

Мета роботи:

- аналіз та порівняння методів виявлення спільних вподобань групи користувачів;
- практична реалізація групової рекомендаційної системи на основі досліджених методів

Об'єкт дослідження: користувацькі профілі

Предмет дослідження: методи виявлення спільних вподобань користувачів

Постановка задачі

Користувацькі профілі

Профіль користувача 1		Профіль користувача 2		Профіль користувача N	
Об'єкт	Оцінка	Об'єкт	Оцінка	Об'єкт	Оцінка
A11	8	A21	6	AN1	10
...	...	...	...	...	...
A1L	6	A2M	2	ANK	8

Групова рекомендація

Об'єкт	Оцінка
A1	9
...	...
AZ	2

Сучасний стан проблеми

Методи виявлення спільних вподобань:

- Агрегування вихідних користувацьких профілів (Model aggregation)
- Агрегування передбачень для окремих користувачів (Prediction aggregation)

Приклади групових рекомендаційних систем:

MUSICFX, INTRIGUE, POLYLENS, TRAVEL DECISION FORUM

Виявлення індивідуальних вподобань

Колаборативна фільтрація

Коефіцієнт кореляції Пірсона

$$w_{u,w} = \frac{\sum_i (r_{u,i} - \bar{r}_u)(r_{w,i} - \bar{r}_w)}{\sqrt{\sum_i r_{u,i}^2} \sqrt{\sum_i r_{w,i}^2}},$$

де $r_{u,i}$ – рейтинг, який користувач u
поставив об'єкту i

Рейтинг користувача u

$$\hat{r}_{u,i} = \bar{r}_u + \frac{\sum (r_{w,i} - \bar{r}_w) w_{u,w}}{\sum_w |w_{u,w}|}$$

Виявлення спільних вподобань

Утилітарна адитивна

$$gr_m = \sum_{n=1}^N r_{n,m}$$

Утилітарна мультиплікативна

$$gr_m = \prod_{n=1}^N r_{n,m}$$

Стратегія Середнього

$$gr_m = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N r_{n,m}$$

Стратегія Середнього без страждань

$$gr_m = \begin{cases} \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N r_{n,m}, & r_{n,m} \geq T \\ 0, & r_{n,m} < T \end{cases}$$

Стратегія Мінімальних страждань

$$gr_m = \min_{n=1,N} r_{n,m}$$

Стратегія Максимального задоволення

$$gr_m = \max_{n=1,N} r_{n,m}$$

- Стратегія Справедливості
- Стратегія Борда
- Стратегія правило Копленда
- Стратегія Голосування за згодою
- Мажоритарна стратегія

де gr_m - груповий рейтинг для **m-го** фільму; N – кількість користувачів у групі;
 $r_{n,m}$ - рейтинг **n-го** користувача **m-му** фільму; T – порогове значення.

Метрики оцінювання точності

Середнє абсолютне відхилення для групи

- за принципом максимальної похибки

$$MAE_{gr}^{max} = \frac{1}{M_n} \max_{n=1, N} \left\{ \sum_{m=1}^{M_n} |r_{nm} - gr_m| \right\}$$

- за принципом середнього арифметичного

$$MAE_{gr}^{av} = \frac{1}{NM_n} \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^{M_n} |r_{nm} - gr_m|$$

Середньоквадратична похибка для групи

- за принципом максимальної похибки

$$RMSE_{gr}^{max} = \max_{n=1, N} \left\{ \sqrt{\frac{1}{M_n} \sum_{m=1}^{M_n} (r_{nm} - gr_m)^2} \right\}$$

- за принципом середнього арифметичного

$$RMSE_{gr}^{av} = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N \sqrt{\frac{1}{M_n} \sum_{m=1}^{M_n} (r_{nm} - gr_m)^2}$$

де M_n – кількість фільмів, які оцінив n-й користувач;
 r_{nm} – вихідний рейтинг m-го фільму для n-го користувача;
 gr_m – отриманий груповий рейтинг для m-го фільму.

Метрика оцінювання ранжування

- Групова оцінка ранжування за принципом середнього арифметичного

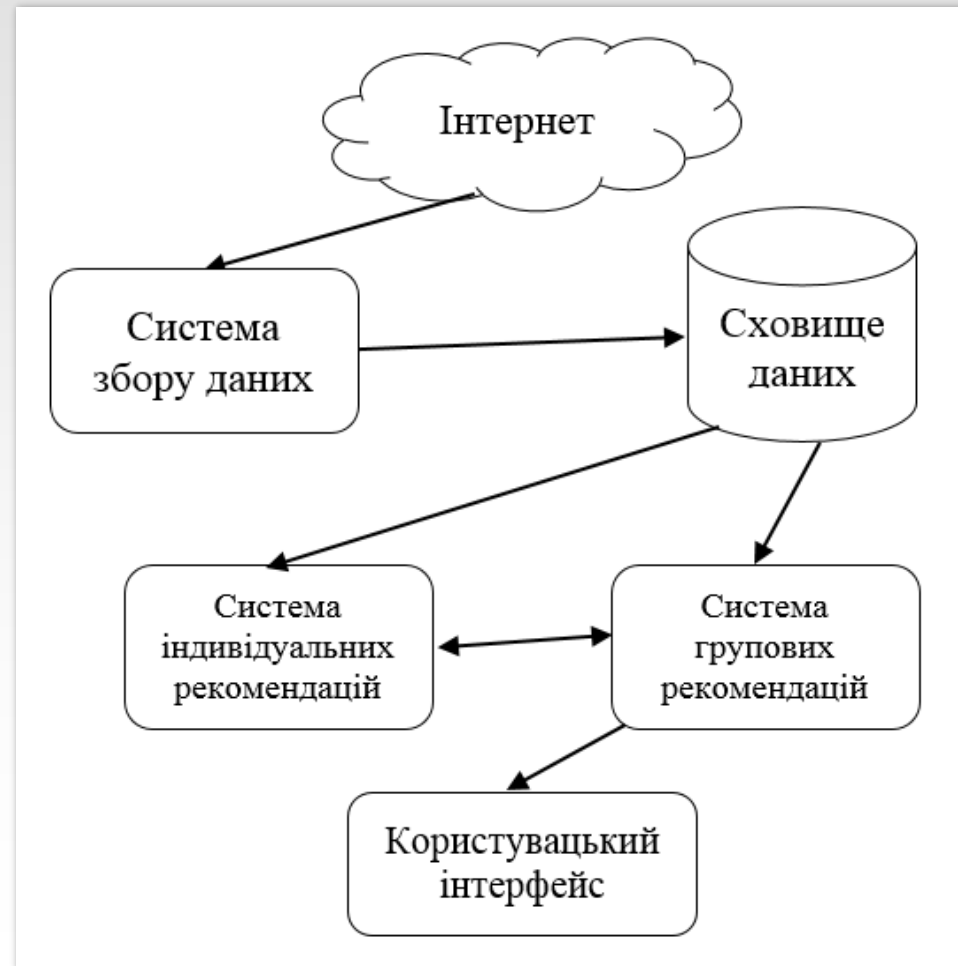
$$RankScore_{gr}^{av} = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^{M_n} \frac{r_{nm} - \bar{r}_n}{2^{rank_m/M}}$$

- Групова оцінка ранжування за принципом мінімального задоволення

$$RankScore_{gr}^{min} = \min_{n=1,N} \left\{ \sum_{m=1}^{M_n} \frac{r_{nm} - \bar{r}_n}{2^{rank_m/M}} \right\}$$

де $rank_m$ – місце в загальному рейтингу фільмів для групи;
 r_{nm} - рейтинг, який n -й користувач поставив m -му фільму;
 $\bar{r}_n$ – середній рейтинг для n -го користувача $\bar{r}_n = \frac{1}{M_n} \sum_{m=1}^{M_n} r_{nm}$;
 M – загальна кількість фільмів у матриці вихідних даних.

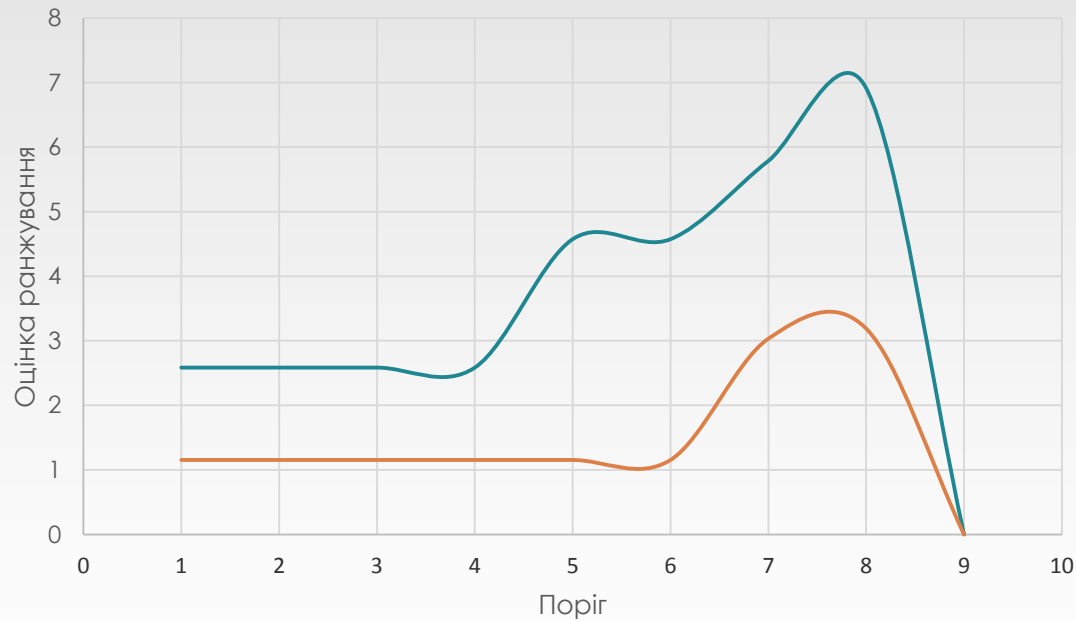
Схема групової рекомендаційної системи

Аналіз практичних результатів

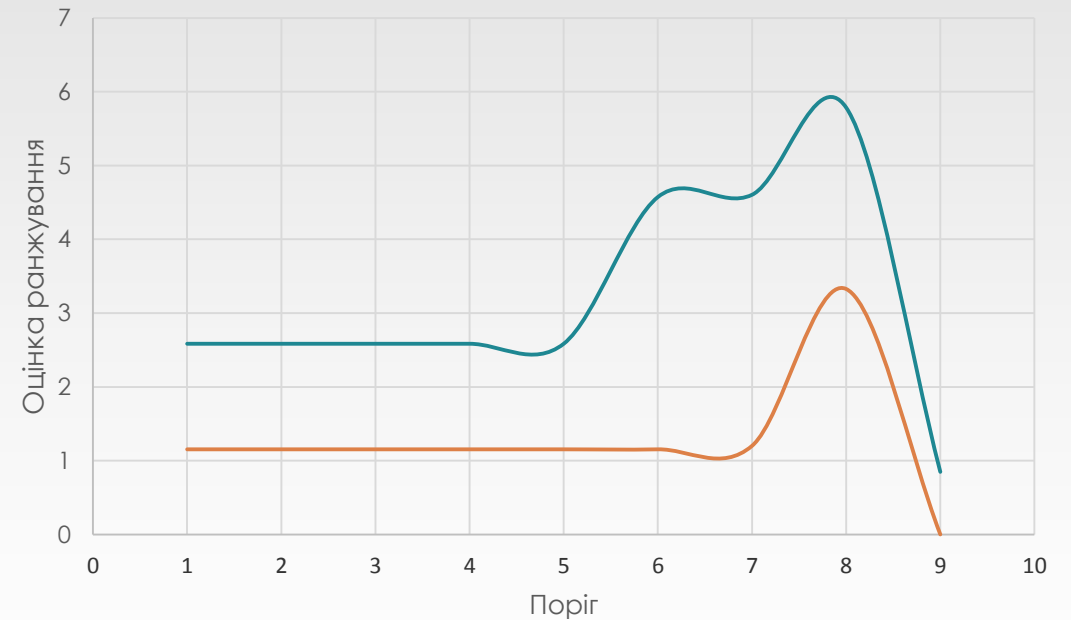
Дослідження впливу параметра T

Стратегія Середнього Без Страждань

— Оцінка ранжування за принципом середнього арифметичного
— Оцінка ранжування за принципом мінімального задоволення

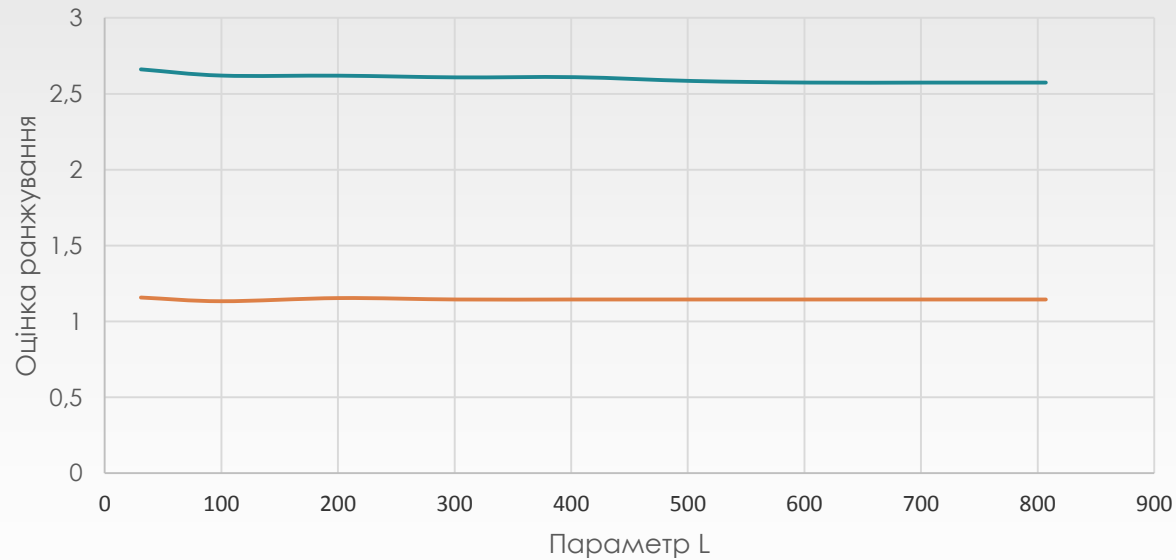
Стратегія Голосування За Згодою

— Оцінка ранжування за принципом середнього арифметичного
— Оцінка ранжування за принципом мінімального задоволення

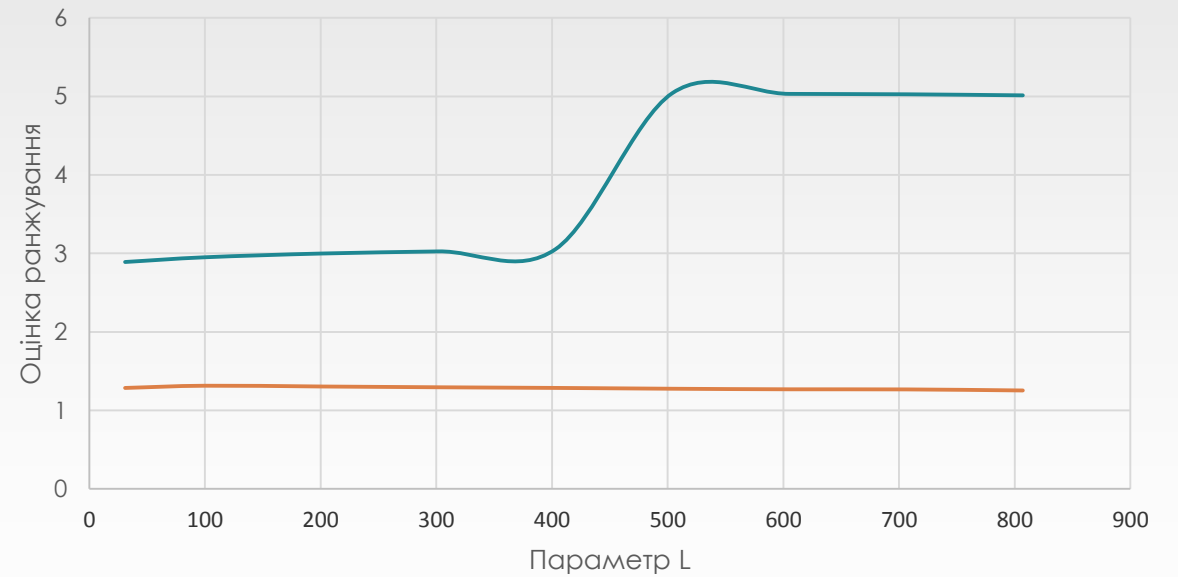
Дослідження впливу параметра L

Стратегія Більшості Голосів

- Оцінка ранжування за принципом середнього арифметичного
- Оцінка ранжування за принципом мінімального задоволення

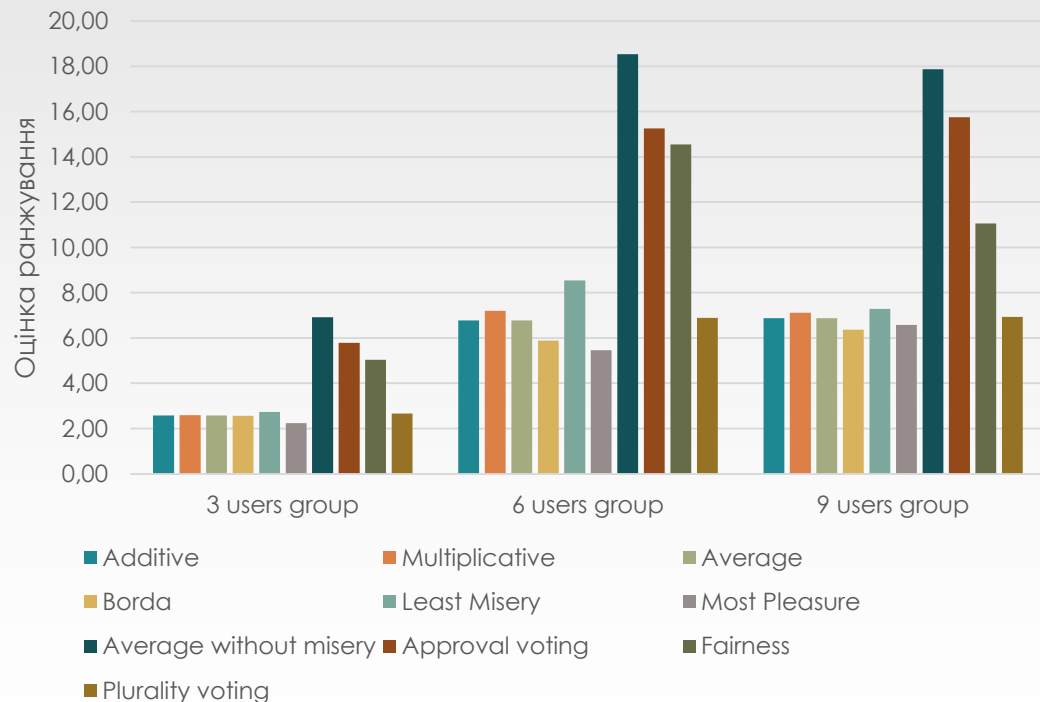
Стратегія Справедливості

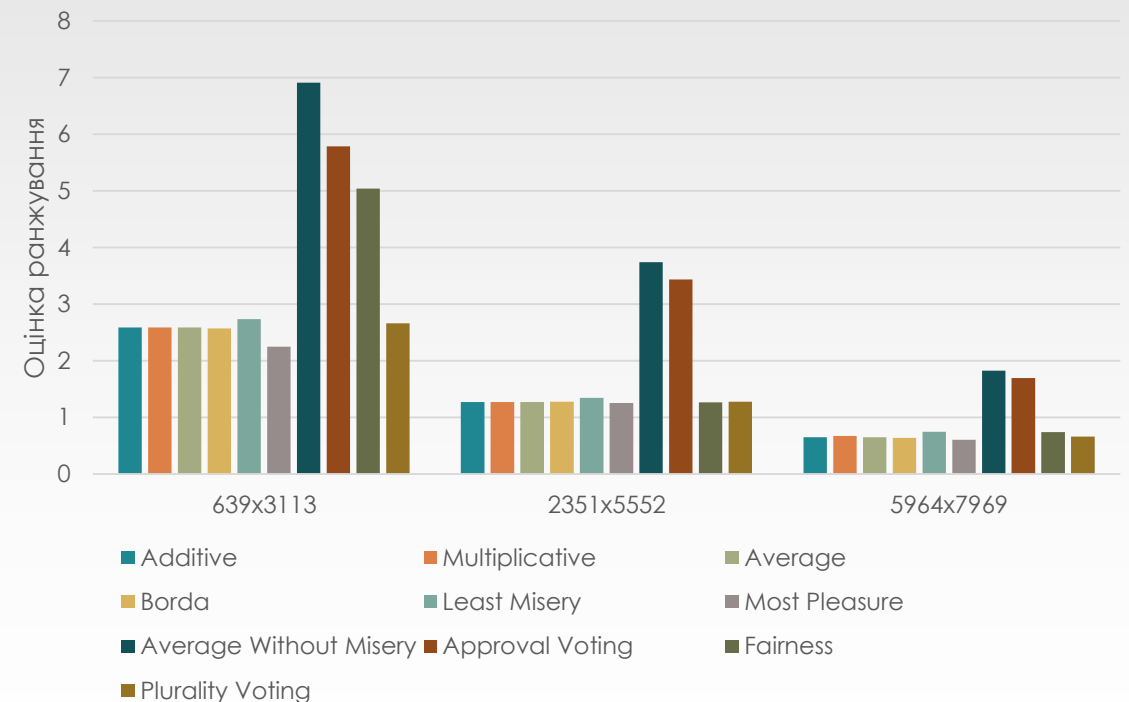
- Оцінка ранжування за принципом середнього арифметичного
- Оцінка ранжування за принципом мінімального задоволення

Порівняння стратегій суспільного вибору за оцінкою ранжування для груп та вибірок різного розміру

Стратегії суспільного вибору

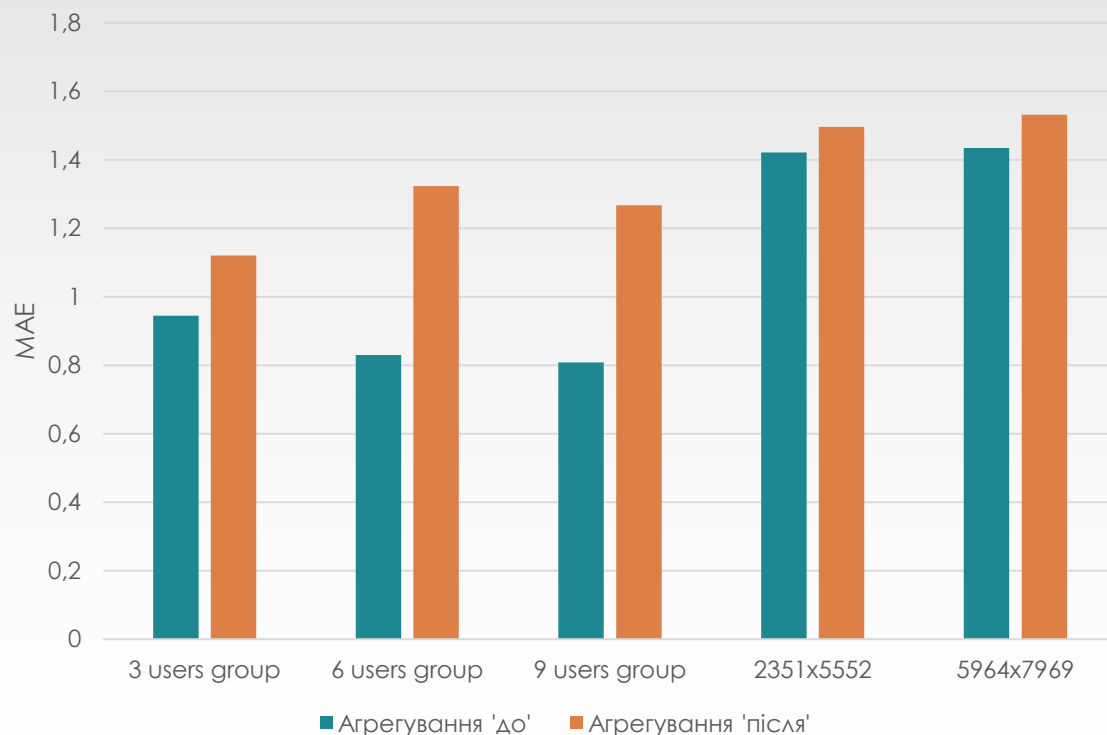

Стратегії суспільного вибору

Порівняння підходів “до” та “після” за оцінками точності для груп та вибірок різного розміру

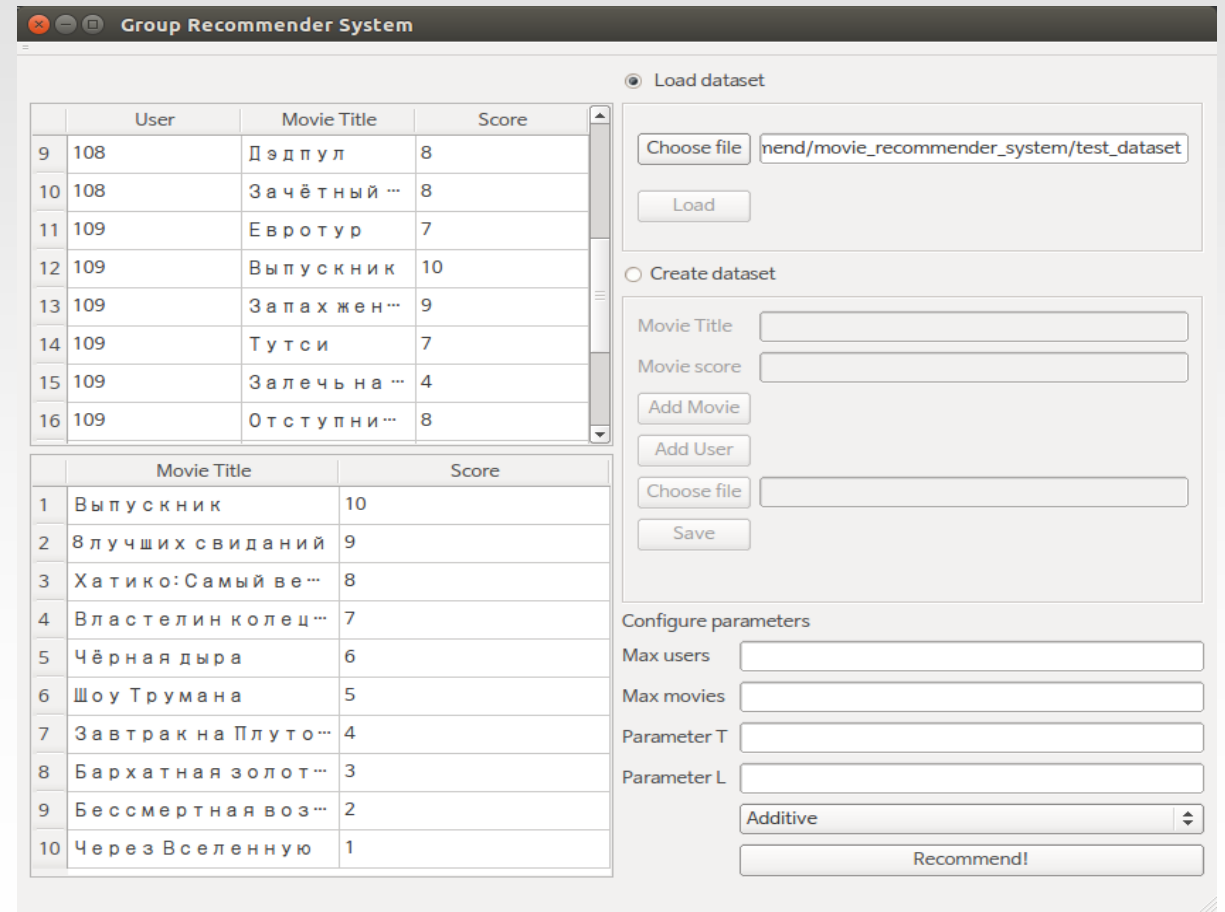
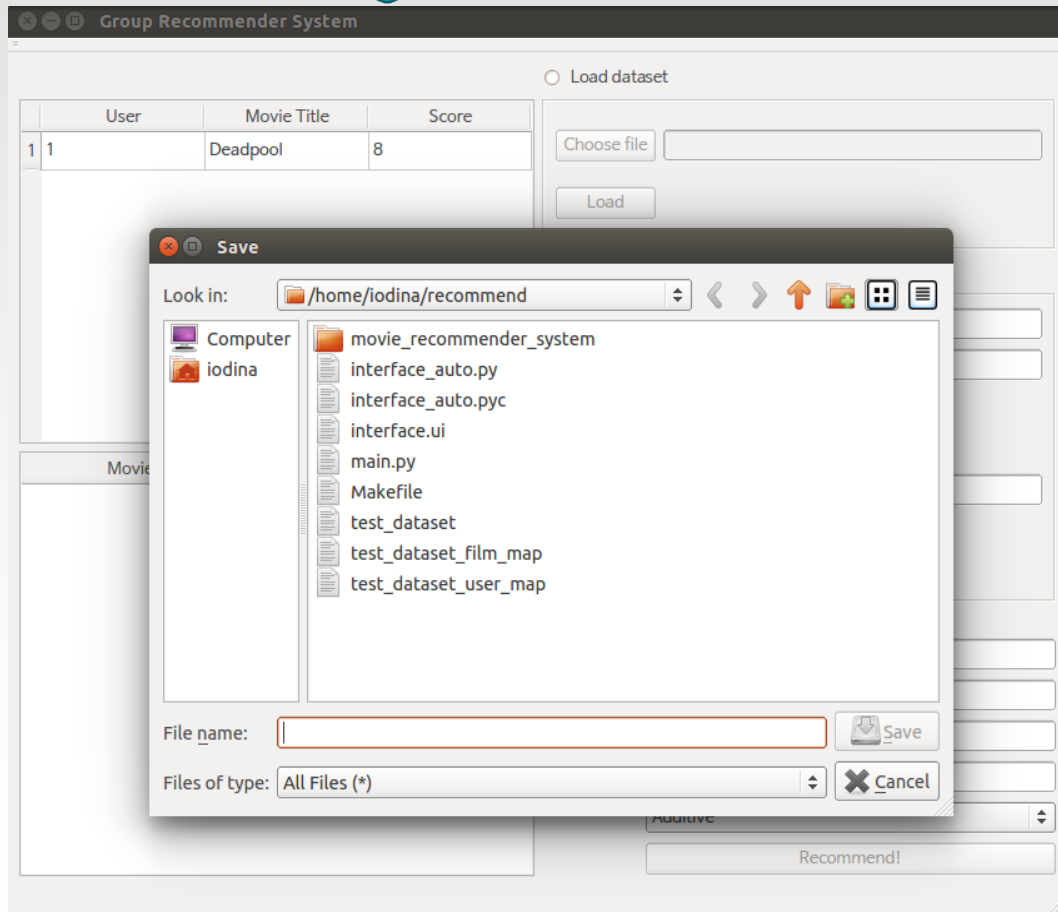
MAE за принципом середнього арифметичного

RMSE за принципом середнього арифметичного

Интерфейс програми

ВИСНОВКИ

- Формалізовано методи виявлення спільних вподобань користувачів.
- Запропоновано новий метод оцінювання якості моделей на основі метрики ранжування.
- Проведено оцінювання методів виявлення спільних вподобань користувачів за допомогою метрик точності та власної метрики ранжування.
- Практичним результатом роботи є розробка системи надання групових рекомендацій за індивідуальними вподобаннями групи користувачів.

Шляхи розвитку

- Оцінювання якості моделі шляхом отримання явного відгуку від користувачів.
- Попередня нормалізація даних.
- Застосування гібридних підходів при формуванні індивідуальних рекомендацій.

Дякую за увагу